

2021-08-20

Dnr BOU 2020-845
Dnr BIN 2021-136
Dnr ÄN 2021-115
Dnr KS 2020-712

Barn- och ungdomsnämnden
Bildningsnämnden
Äldrenämnden

Mer viltkött på matsedeln i Linköping, svar på motion (SD)

Förslag till barn- och ungdomsnämndens beslut

1. Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens förslag tillstryks.

Förslag till bildningsnämndens beslut

1. Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens förslag tillstryks.

Förslag till äldrenämndens beslut

1. Social- och omsorgsförvaltningens förslag tillstryks.

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens samt social- och omsorgsförvaltningens förslag tillstryks.
2. Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att vid revideringen av Kost- och måltidspolicyn beakta viltkött som en resurs och komponent i en hållbar livsmedelsförsörjning.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen avslås med hänvisning till befintlig avtalsperiod och det redan pågående arbetet med upphandling av mer viltkött.

Ärende

Chris Dahlqvist (SD), Torsten Svärdström (SD), Jane Eriksson (SD) och Patrik Westlund (SD) föreslår i en motion daterad 2020-09-29 att:

- Inom den kommunala skolverksamheten och äldreomsorgen servera minst en rätt i veckan där viltkött är huvudkomponenten
- Kommunen ser över dess upphandlingar i syfte att servera mer vilt med fokus på vildsvinskött i den kommunala verksamheten

- Kommunen inför ett mål i riktlinjer för måltider i skola och äldreomsorg att minst 20 % av köttet ska komma från vilt.

Barn- och ungdomsnämnden och bildningsnämnden ansvarar för de måltider som serveras i Linköpings kommunala förskolor och skolor. I skolan ska tre alternativa rätter serveras varje dag och enligt avtalets kravspecifikation för måltidsservice ska minst en av dessa tre rätter vara vegetariska.

I kravspecifikationen finns inget som hindrar serveringen av viltkött men heller ingenting som ställer krav på en viss andel vilt av det kött som serveras. Nuvarande avtalsperiod sträcker sig fram till 2023-12-31 med möjlighet till förlängning 1 + 1 år. Först därefter kommer en ny eller reviderad version av kravspecifikationen börja gälla.

Kost & Restaurang ansvarar för planeringen samt serveringen av rätterna på menyn i förskolan, grundskolan och gymnasieskolan. Då avtalet som de båda utbildningsnämnderna har med Kost & Restaurang inte hindrar servering av viltkött är detta något som Kost & Restaurang ser över möjligheterna för.

I nuläget pågår en upphandling av såväl färskt som fryst viltkött. Om tillräckligt stora volymer kommer finnas tillgängliga (2-3 ton kött/servering krävs i förskolan och skolan) kommer viltkött kunna finnas på menyn i förskola och skola. Då Livsmedelverket rekommenderar att barn under sju år inte äter viltkött som kommer från jakt med blyhagel har ett krav ställts i upphandlingen att köttet bör komma från jakt utan blyhagel. Det finns dock en begränsad tillgång av detta kött. Om detta krav inte uppfylls av den leverantör som vinner upphandlingen kommer det medföra att dessa rätter exempelvis inte serveras i förskolan.

Kommunens mål om 80 % närproducerat möjliggör viltkött som en användbar råvara i kommunens måltidsservering. Det finns också positiva aspekter av användandet av viltkött såsom friheten från antibiotika. I revideringen av Kost- och måltidspolicyn bör därför viltköttet som resurs och komponent i en hållbar livsmedelsförsörjning beaktas.

I äldreomsorgen krävs endast 180 kilo/servering varför man redan nu har kunnat ha servering av viltkött någon gång per termin, vilket man med upphandlingen hoppas kunna öka i frekvens. Dock kan kommunen inte gå in och bestämma vilka måltider som ska serveras i äldreomsorgen då det utifrån avtalen framgår att det är brukarna/kunderna som ska ha inflytande över matsedeln.

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen föreslår att motionen avslås med hänvisning till befintlig avtalsperiod och det redan pågående arbetet med att kunna ha viltkött på menyn i så väl förskola och skola som äldreomsorgen.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Mer viltkött på matsedeln i Linköping, svar på motion (SD), 2021-08-20

Motionen

Bakgrund

I sin motion ”Mer viltkött på matsedeln i Linköping” skriver Sverigedemokraterna om hur vildsvinsstammen i Sverige har ökat och problemen kring detta belyses i motionen. Förslaget från Sverigedemokraterna är att kommunen regelbundet ska servera viltkött på skolor och äldreboende för att på så vis öka efterfrågan på viltköttet vilket kan leda till ökad avskjutning.

I motionen föreslås minst en rätt i veckan ha viltkött som huvudkomponent och att målsättningen sätts till att 20 % av den totala mängd serverat kött i kommunens verksamheter bör komma från vilt.

Äldrenämnden har avtal med utförare avseende vårdboende, sammanhållet servicehus, trygghetsboende och dagverksamhet. Vid dessa verksamheter serveras måltider i olika omfattning. På vårdboendena erbjuds sju måltider fördelade över dygnet, vid de sammanhållna servicehusen och trygghetsboenden finns en lunchservering som har öppet två timmar per dag samt vid dagverksamheterna erbjuder utförarna lunch och mellanmål.

Enligt avtalen ska maten vara god och näringsriktig och anpassade efter brukarnas individuella matvanor och medicinska behov. Alternativ kost ska erbjudas till dem som av medicinska, religiösa, etiska eller kulturella skäl behöver det, utan extra kostnad för brukaren.

Brukarna ska ges möjlighet till inflytande över matsedeln. Matsedeln ska anpassas efter brukarna samt till säsong, helgdagar och årstider. Brukarna/kunderna själva betalar en avgift för de måltider som de äter. Det är brukarna/kunderna själva som avgör vad de vill äta. Kommunen kan inte gå in och bestämma vilka måltider som ska serveras då det utifrån avtalen framgår att det är brukarna/kunderna som ska ha inflytande över matsedeln.

Barn- och ungdomsnämnden och bildningsnämnden har från och med den 1 januari 2021 gått in i ett nytt avtal gällande måltidsservice med Kost & Restaurang. Detta avtal är tecknat på 3 år med möjlighet till förlängning 1 + 1 år. Till avtalet finns en kravspecifikation som har arbetats fram av en politisk referensgrupp bestående av nämndledamöter från de båda utbildningsnämnder. I kravspecifikationen framgår att tre rätter ska serveras varje dag i skolan och att minst en av dessa ska vara vegetarisk (lakto-ovo). Krav har även ställts gällande de animaliska livsmedlen, exempelvis gällande information om ursprung, transporttid till slakt, antibiotikaanvändning och typ av foder. Det är beslutat att upp till 80 % av maten på sikt ska vara närproducerad. Kravspecifikationen hänvisar till stor del till Livsmedelverkets råd som finns i ”Bra måltider i förskolan” och ”Bra måltider i skolan” och ställer inte detaljerade krav gällande vilka rätter eller måltidskomponenter som ska finnas på menyn.

Kravspecifikationen innehåller ingenting om viltkött, vare sig begränsningar eller krav på servering.

Menyn och de rätter som serveras i förskolan och skola planeras av Kost & Restaurang utifrån kravspecifikationen.

Kravspecifikationen kommer att revideras först inför nästa avtalsperiod men utifrån nuvarande skrivning har Kost & Restaurang möjlighet att servera viltkött på menyn. Det som hindrar dem från att göra detta är idag att det saknas viltkött i tillräckligt stor volym (2-3 ton kött/servering krävs i förskolan och skolan) på de avtal som finns i kommunen. En upphandling pågår för tillfället gällande såväl färskt som fryst viltkött och om denna för med sig att tillräckligt stora volymer finns för att servera viltkött i förskola och skola kommer Kost & Restaurang planera in dessa rätter på menyn.

Hur ofta viltkött kan serveras är inte bara en fråga om volym utan även en kostnadsfråga. Förhandsinformationen, nu innan upphandlingen är klar, säger att viltkött kostar 30-50 kr/kg mer än vad fläskkött kostar. Ett sådant prisläge skulle innebära att viltkött inte kan serveras varje vecka.

Då Livsmedelsverket rekommenderar att barn under 7 år inte äter viltkött som kommer från jakt med blyhagel har ett krav ställts i upphandlingen att köttet bör komma från jakt utan blyhagel. Om detta krav inte uppfylls av den leverantör som vinner upphandlingen kommer detta medföra att dessa rätter exempelvis inte serveras i förskolan.

Ekonomiska konsekvenser

Kost & Restaurang planerar rätterna på menyn inom befintlig budget. Att börja med servering av viltkött i skolorna och att utöka den inom äldreomsorgen innebär därmed ingen ekonomisk konsekvens.

Samråd

Samråd har skett med Kost och Restaurang som tillstyrker förslaget till beslut. Samråd har även skett med politisk sekreterare för Moderaterna.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Utbildnings- och
arbetsmarknadsförvaltningen

Paul Håkansson

Anders Jolby

Social- och omsorgsförvaltningen

Linda Ljungqvist

Beslutet skickas till:
Motionärerna
Kommunstyrelsen
Barn- och ungdomsnämnden
Bildningsnämnden
Äldrenämnden
Kost & Restaurang